

Gemeenteraad : Bergen
Raadsvergadering : 8 februari 2022
Zaaknummer : BB22.00018
Voorstelnummer : RAAD220008
Commissie : Algemene raadscommissie
Commissiebehandeling : 3 februari 2022
Soort agendering : Ter bespreking
Agendapunt :
Team : Administratie/Belastingen
Opsteller(s) : Jan Cramer
Telefoonnummer : 088 909 7381
Bijlagen: : 2

RAADSVORSTEL

Onderwerp: Zienswijze kadernota 2023 GR Cocensus

Voorgesteld besluit

1. een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota 2023 van de GR Cocensus;
2. deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GR Cocensus kenbaar te maken.

Geheimhouding Nee Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Begin 2018 heeft uw raad de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen vastgesteld. Gelijkluidende besluitvorming heeft plaatsgevonden in alle gemeenten in Noord-Holland Noord (regio's Alkmaar, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland). Centraal in deze notitie staat het beter in positie brengen van uw raad ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regelingen.

Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is de zienswijzeprocedure ten aanzien van de kadernota's van de Gemeenschappelijke Regelingen. De kadernota geldt als opmaat naar de begroting en bevat zowel de hoofdlijnen van het beleid als de financiële kaders.

De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota stelt de raden in de gelegenheid te sturen op deze beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor in de begroting, die later in het jaar door de Gemeenschappelijke Regelingen voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden.

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze voor ten aanzien van de kadernota 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus. Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie. Belangrijkste doelstelling betreft het op efficiënte wijze uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van de lokale heffingen en de borging van de kwaliteit daarvan. Cocensus geeft uitvoering aan de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging van diverse gemeentelijke heffingen, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Cocensus verzorgt de contacten met de Waarderingskamer, CBS en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De zienswijzeprocedure op de kadernota volgt niet uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zelf, maar is aanvullend afgesproken in diverse bovenregionale regelingen, te weten de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019).

Conform de afspraken uit de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de FUGR 2019, dienen de Gemeenschappelijke Regelingen de kadernota uiterlijk 15 december aan te bieden zodat de raad de gelegenheid heeft voor 1 maart een zienswijze af te geven.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Indexering bijdrage 2023

In de kadernota 2023 van de GR Cocensus wordt bij de berekening van de bijdragen van de deelnemende gemeenten uitgegaan van een prijsindex van 1,9% voor Bruto Binnenlands Product (BBP) (weging 34%) en een prijsindex loonontwikkeling van 2,0% (weging 66%). De Regietafel NHN stelt op basis van de FUGR 2019 een BBP prijsindex voor van 2,3% en een prijsindex loonontwikkeling van 2,3%. Hierbij is uitgegaan van de meest recente cijfers van het CPB, inclusief een correctie met terugwerkende kracht van 0,396 voor 2020. Cocensus heeft deze aanvullende verhoging niet overgenomen en hanteert daardoor een lager indexpercentage. De gevolgen van het voorgestelde loonakkoord 2021 kunnen mogelijk nog wel leiden tot een begrotingswijziging voor 2022 en 2023.

Doelstellingen 2023

Klantcontacten

Sinds de oprichting van de GR Cocensus is het aantal directe contacten met inwoners toegenomen, onder andere door de mogelijkheid om op een laagdrempelige wijze (informeel) bezwaar te maken. Tevens is er sprake van een toename van het aantal contacten naar aanleiding van invorderingsactiviteiten, onder andere door het maken van maatwerkafspraken. Er worden diverse activiteiten verder ontwikkeld zoals het nog meer benutten van het digitaal loket, trainingen voor medewerkers en uitbreiding van de KCC activiteiten.

Vanaf 2020 heeft Cocensus voor het eerst KCC activiteiten uitgevoerd. Dit is gebeurd naar aanleiding van de 'businesscase uitvoering belastingtaken BUCH' waarin de overdracht van deze activiteiten was opgenomen. Het beoogde doel daarbij was het realiseren van efficiencyvoordelen zoals onder andere reductie van het aantal doorverwijzingen en terugbelverzoeken. Bij de gemeentelijke KCC's is hierdoor het aantal telefonische contacten tijdens de piekperiode na verzending van de aanslagen gemeentelijke belastingen inderdaad drastisch afgenomen. Uiteraard heeft dit bij Cocensus juist geleid tot toename van het aantal directe klantcontacten. Naast de 4 BUCH gemeenten heeft inmiddels één andere deelnemende gemeente de KCC-belasting activiteiten belegd bij Cocensus. Cocensus ziet door de opgedane ervaring het overnemen van de KCC belastingactiviteiten van alle deelnemers als reële mogelijkheid.

Het Dagelijks Bestuur van Cocensus heeft ingestemd met het ontwikkelen van een voorstel om met ingang van 2023 voor alle deelnemende gemeenten de KCC-belastingactiviteiten uit te voeren. Het voorstel zal voor wat betreft de technische aspecten in 2022 nader worden uitgewerkt. Voor de gemeenten die het KCC nog niet bij Cocensus hebben ondergebracht zal dit leiden tot een besparing op de (flexibele) formatie van de eigen KCC's.

Er is contact opgenomen met Cocensus met betrekking tot de gevolgen voor de BUCH gemeenten. Deze hadden immers de KCC activiteiten reeds bij Cocensus ondergebracht waarbij de kosten in de bijdragen zijn opgenomen. Door Cocensus is toegezegd dat, indien met het voorstel wordt ingestemd, dit voor de BUCH gemeenten een voordeel oplevert in de vorm van een verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Deze verlaging is gelijk aan de in 2020 overeengekomen extra bijdrage van 1.27% in verband met de overdracht van de KCC activiteiten. Voor Bergen gaat het daarbij om € 10.200.

Besparingen op bedrijfsvoering Cocensus

Er wordt onderzocht of er voor de komende jaren besparingen mogelijk zijn op de lasten met betrekking tot de bedrijfsvoering van Cocensus en/of op de gezamenlijke lasten van Cocensus en de deelnemende gemeenten. Een aantal hieronder genoemde zaken worden nader onderzocht en uitgewerkt:

Thuiswerken

Het beeld ten aanzien van thuiswerken is mede door de gevolgen van de corona crisis in positieve zin aan het veranderen. Vanuit Cocensus wordt steeds meer beleid ontwikkeld om het thuiswerken te faciliteren waarbij er aandacht is voor de sociale interactie tussen medewerkers. De vanaf 2020 opgedane ervaring met betrekking tot het thuiswerken leidt tot het inzicht dat verhuur van een deel van de ruimten in het nieuwe pand een optie kan zijn.

Gegevensbeheer

Cocensus verzamelt voor de uitvoering van de belastingtaken veel subjectgegevens en objectgegevens. Een deel van de objectgegevens wordt ook door gemeenten verzameld waarbij op bepaalde onderdelen sprake is van dubbel werk of investeringen in applicaties. Onderzocht wordt of op de punten waarbij sprake is van overlappende werkzaamheden en investeringen in software, efficiencybesparingen of schaalvoordelen te behalen zijn.

Handhaving

Cocensus heeft een aantal medewerkers die vanwege de uitvoering van bepaalde belastingtaken regelmatig in de gemeenten ter plaatse onderzoeken uitvoeren. Cocensus acht het mogelijk om deze medewerkers tevens in te zetten voor handhavingsactiviteiten op het gebied van woningtoezicht, geregistreerde leegstand waarbij onderverhuur aan de orde kan zijn, controle van terrassen op gemeentegrond (precario), inname van gemeentegrond en dergelijke. Cocensus sluit daarbij een terugverdieneffect via belastingopbrengsten niet uit.

Uitbreiding aantal deelnemende gemeenten

Het contract tussen samenwerkingsverband GBKZ en de gemeente Zandvoort loopt af, de gemeente Zandvoort heeft Cocensus benaderd om een offerte uit te brengen. Deze is inmiddels verstrekt, mits akkoord zal de toetreding van Zandvoort tot de GR in 2023 plaats vinden.

Actuele ontwikkelingen

Wat	Waarom	kosten	Planning
Beleed thuiswerken	Nieuwe werkwijze	Mogelijk kostenbesparing	2022-2023
Onderzoekbesparing op gegevensbeheer en handhaving	Efficiëntere bedrijfsvoering	Mogelijk kostenbesparing	2022-2023
Voorstel overname KCC activiteiten deelnemers	Optimaliseren klanttevredenheid	Kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten	2022-2023
Toetreding gemeente Zandvoort	Uitbreiding beheersgebied	Kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten	2023

De actuele ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande financiële consequenties geven geen aanleiding hierover een zienswijze af te geven.

Weerstandsvermogen

Voor gemeenschappelijke regelingen geldt dat de deelnemende gemeenten garant staan en een achtervangfunctie hebben indien de GR geconfronteerd wordt met onverwachte, niet te beïnvloeden kostenposten. Dat betekent dat de GR niet op voorhand hoeft te worden voorzien van een weerstandsvermogen. Mochten er overschotten ontstaan in de jaarrekening, dan is afgesproken dat Cocensus deze overschotten mag toevoegen aan de reserve tot een gemaximeerd bedrag van € 250.000. De GR Cocensus kent een strak begrotingsregime waarin voor het vooraf ramen van dotaties aan de reserve geen ruimte is.

Het eigen vermogen van Cocensus bedraagt het afgesproken maximum van € 250.000. Aan de accountant is advies gevraagd om te beoordelen of het huidige maximum van de reserve van € 250.000 afdoende is. Naast de al jaren bestaande risico's in de bedrijfsvoering zijn er namelijk nu ook risico's verbonden aan het voeren van eigen huisvesting.

Verwachtingen 2023-2026

Huisvesting

Voor Cocensus ontstaat een nieuwe situatie omdat er geen sprake meer is van twee gehuurde panden maar van één kantoorruimte in eigendom. Dit betekent dat er in de meerjarenexploitatie rekening is gehouden met een onderhoudsvoorziening.

Pilot waardebeoordeling

Cocensus participeert in een pilot waarbij in taxatiemodellen gebruik wordt gemaakt van Big Data. Deze taxatiemodellen maken gebruik van openbare gegevens inclusief omgevingsfactoren en kunnen zichzelf verbeteren door middel van artificial intelligence.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Voorgesteld wordt om ten aanzien van de kadernota 2023 van de GR Cocensus een positieve zienswijze af te geven. Ook het meerjarenperspectief geeft geen aanleiding om een zienswijze, anders dan een positieve af te geven.

De GR Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Omdat Cocensus geen eigen beleid formuleert is een zienswijze hieromtrent is dan ook niet aan de orde.

De kadernota 2023 van de GR Cocensus is niet geheel conform het format opgesteld dat door de Regietafel NHN is vastgesteld. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de GR Cocensus uit meerdere deelnemende gemeenten bestaat dan alleen die uit de regio Noord-Holland- Noord. Ondanks dat de kadernota van de GR Cocensus niet exact het format volgt komen de in het format opgenomen inhoudelijke aspecten wel aan de orde in de kadernota van Cocensus. In 2020 is het verzoek tot het gebruikmaken van het voorgestelde format in de zienswijze opgenomen. Gezien bovenstaande wordt geen aanleiding gezien om wederom een zienswijze voor te stellen met betrekking tot dit punt.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Bergen. De zienswijze is BUCH-breed afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting de GR Cocensus.

RISICO'S

No cure no pay bureaus

Er is een toename waarneembaar van het aantal bezwaren die zijn ingediend door no cure no pay bureaus. Op zo'n 2,5 % van de WOZ beschikkingen wordt bezwaar aangetekend. Daarvan is meer dan de helft afkomstig van no cure no pay bureaus. Vaak op basis van een doorlopende machtiging zonder dat de belastingplichtige daarvan op de hoogte is.

Bij het succesvol indienen van een bezwaarschrift en een minimale waarde-aanpassing zal dit in het algemeen leiden tot een verlaging van de aanslag van enkele euro's. Het bureau ontvangt echter een proceskostenvergoeding van de gemeente in de orde van grootte van € 600 tot € 1200. Hierdoor is een aantrekkelijk verdienmodel ontstaan voor deze bureaus.

Er zijn initiatieven aangedragen om een zogenaamde modelwaarde met een (beperkte) bandbreedte in de Wet WOZ te laten opnemen in plaats van een exacte waarde. Hierdoor zullen minimale waardenverlagingen niet meer leiden tot dergelijke kostenvergoedingen. Daarnaast is voorgesteld om een einde te maken aan het laten afgeven door bureaus van

doorlopende machtigingen waarmee bureaus op eigen initiatief meerdere jaren bezwaren kunnen indienen. Deze initiatieven hebben echter (nog) niet tot een resultaat geleid.

Indien het verdienmodel kan worden teruggebracht bijvoorbeeld door de aanpassing van de hoogte van de proceskostenvergoeding kan dat leiden tot een besparing van de proceskosten. Er is ingeschat dat het terugbrengen van de vergoedingen tot redelijke proporties bij Cocensus kan leiden tot een besparing van ongeveer € 500.000. Omdat dit door middel van wijziging van landelijke wetgeving dient plaats te vinden kan de gemeente hier geen besluit over nemen.

Inflatie en loonontwikkeling

Sinds begin 2021 is er toename waarneembaar van de inflatie als gevolg van stijgende prijzen. Omdat nog niet duidelijk is of deze inflatie van tijdelijke of blijvende aard is ontstaat er een risico. Indien sprake is van inflatie van blijvende aard dan kunnen loonaanpassingen namelijk niet uitblijven. Medewerkers worden namelijk gecompenseerd voor prijsstijgingen.

Informatiebeveiliging en privacy

Cocensus heeft passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen getroffen om de bescherming van persoonsgegevens en naleving van de privacywet- en regelgeving te borgen. De beveiligingsmaatregelen voldoen aan het normenkader van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In verband met de wettelijke geheimhoudingsplicht is gegevenslevering door Cocensus aan een deelnemende gemeente alleen mogelijk, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het protocol gegevenslevering dat tussen Cocensus en alle deelnemende gemeenten is vastgesteld. Voor een aantal gegevenleveringen heeft het dagelijks bestuur van Cocensus ontheffing van de geheimhoudingsplicht verleend. Deze gegevensleveringen zijn opgenomen in het Besluit gegevensverstrekking Cocensus.

Toeslagenaffaire

Periodiek ontvangt Cocensus bestanden van de Rijksbelastingdienst waarin (mogelijk) gedupeerden zijn opgenomen. hierbij wordt indien van toepassing, de openstaande belasting schuld tijdelijk "on hold" gezet totdat er een beslissing is genomen in het specifieke dossier. Mogelijke gedupeerden kunnen zich aanmelden tot 1 januari 2024. Hierdoor en doordat Cocensus afhankelijk is van de voortgang van toetsing bij de Rijksbelastingdienst, neemt de afhandeling van de toeslagenaffaire dossiers mogelijk enkele jaren in beslag. De kwijtgescholden bedragen aan gemeentelijke belastingen kunnen worden gedeclareerd bij het ministerie. Over de wijze waarop en wanneer vindt landelijk overleg plaats. Voor de deelnemende gemeenten is daarmee geen sprake van enig financieel risico.

FINANCIËN

Indexering Cocensus ten opzichte van de verstrekte index Regietafel NHN

De bijdrage van de gemeente Bergen aan de GR Cocensus wordt ten opzichte van 2022 geïndexeerd met 2,0%. Dit percentage bestaat uit 2 componenten met een wegingsfactor. De eerste component bestaat uit de indexering 'Prijs bruto binnenlands product' met een prijsindex van 1,9% en een wegingsfactor van 30%, de tweede betreft de indexering van de loonontwikkeling met een prijsindex van 2,0% en een wegingsfactor van 70%. De door Cocensus gehanteerde percentages zijn lager dan de door de Regietafel voorgestelde percentages van 2,3% voor beide componenten. Dit komt doordat op basis van de FUGR is geadviseerd om een correctie met terugwerkende kracht van 0,396 voor 2020 op te nemen. Cocensus heeft deze voorgestelde aanvullende verhoging niet overgenomen.

De bijdrage Bergen en begroting Cocensus

De bijdrage van Bergen aan de GR Cocensus neemt toe van € 784.900 in 2022 tot € 800.600 in 2023. Dit is exclusief de verrekening van de kostencomponent met betrekking tot de KCC activiteiten. Indien met het KCC overnamevoorstel wordt ingestemd, leidt dit tot een verlaging van de bijdrage met € 10.200 die daarmee uitkomt op € 790.400. De begroting van de GR Cocensus 2023 neemt op basis van de begroting 2022 en indexatie van de bijdragen van de deelnemers toe met € 297.000 van € 14.814.000 tot € 15.111.000.

DUURZAAMHEID

In april 2021 heeft Cocensus de nieuwe eigen huisvesting in Heemskerk in gebruik genomen. Het betreft een pand op basis van een optimaal duurzaam en energieneutraal concept. Er zijn (met subsidie) 300 zonnepanelen op het dak geplaatst, warmtepompen geïnstalleerd en is er een eigen transformatorhuis gerealiseerd voor de opslag van energie. Deze energie kan tevens worden benut voor de 22 aangelegde oplaadpunten voor elektrische auto's.

PARTICIPATIE

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar op 2 februari 2022 bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. Hierbij zijn de concept zienswijzen van de raden in de regio met u gedeeld.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van de GR Cocensus per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Publicatieversie zienswijzebrief aan GR Cocensus
2. Aanbiedingsbrief en kadernota 2023 van GR Cocensus

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

L.Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester